

ಬೇಡಿ ಕಣಿವೆಯ ಅನನ್ಯತೆಯೇನು?

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಕಲಘಟಗಿ ಮೂಲಕ ಯಲ್ಲಾಪುರ ಹಾಗೂ ಅಂಕೋಲಾ ಸೇರುವ ಈ ರೈಲುಮಾರ್ಗವು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಲ್ಲಾಪುರ ಹಾಗೂ ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯಪ್ರದೇಶದ ನಡುವೆ ಹಾದುಹೋಗಬೇಕು. ಇದು ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದಂಚಿನ ಸಮೃದ್ಧ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ. ಒಂದೆಡೆ ಕಾಳಿನದಿ ಕಣಿವೆಯ 'ಕಾಳಿ ಹುಲಿ ರಕ್ಷಿತಾರಣ್ಯ'. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಜೊತೆ, ಗೋವಾದ ಕೆಲವು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು, ಸುಮಾರು 1300 ಚ.ಕಿ.ಮೀ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಳಿನದಿ ಕಣಿವೆಯ ಅನನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಿದು. ಈ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದ ದಾಂಡೇಲಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ, ಅಣಶಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ ಹಾಗೂ ದಾಂಡೇಲಿ ಹಾರ್ನ್-ಬಿಲ್ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ 2015ರಲ್ಲಿ ಈ ಹುಲಿ ರಕ್ಷಿತಾರಣ್ಯವನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾಳಿನದಿಯ ಸೂಪಾ ಹಾಗೂ ಕೊಡಸಳ್ಳಿ ಜಲಾಶಯಗಳ ಹಿನ್ನೀರು ಇರುವ ಇಲ್ಲಿನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಾಡಿನಲ್ಲೇ ಆನೆ, ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಕಡವೆ, ಕಾಡೆಮ್ಮೆಗಳಂಥ ಅಪರೂಪದ ಹಾಗೂ ವಿನಾಶದಂಚಿನ ಸಸ್ತನಿಗಳಿರುವುದು. ನದಿತ್ವಲುಗಳು ಅಸಂಖ್ಯ ಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಿರುವ ಸಮೃದ್ಧ ಕಾಡು. ರಾಮಪತ್ರೆ, ದಾಲ್ಚಿನ್ನಿ, ಮರದರಶಿನ, ಹೊಳೆನೇರಳೆ, ಹಿವ್ವೆ - ಹೀಗೆ ನೂರಾರು ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಭೇದಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನ. ದೇಶದ ಆರು ಉತ್ತಮ ಹುಲಿ ರಕ್ಷಿತಾರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು ಎಂದರೆ, ಇದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಬೇಡಿ ನದಿ ಕಣಿವೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡದ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ನೀರು ಬಸಿದು ತರುವ ಬೇಡಿನದಿಗೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ ಹೊಂದಿರುವ ಶಾಲ್ಮಲಿ ನದಿ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡೂ ಜೊತೆಯಾಗಿ, ಘಟ್ಟವಿಳಿದು ಸಾಗಿ ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಗಾವಳಿ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಶಿರಸಿ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ಹಾಗೂ ಅಂಕೋಲಾ

ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಸಂಧಿಸುವ ಪ್ರದೇಶದ ಈ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಮೃದ್ಧ ಕಾಡಿದೆ. ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುದು ಮಾಗೋಡು ಜಲಪಾತ. ಸುಮಾರು 134ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕು ಮರಗಳು ಹಾಗೂ 146ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 29 ಸಸ್ತನಿಗಳು ಹಾಗೂ 256ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಣಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರಡಿ, ಕಾಡೆಮ್ಮೆ, ಜಿಂಕೆ, ಕಡವೆ, ಅಳಿಲು, ತೋಳ, ನರಿ, ಸೀಳುನಾಯಿ, ಮುಳ್ಳುಹಂದಿ, ಮುಂಗುಲಿ, ಪಾಂಗೋಲಿನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಪರೂಪದ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗವಿದೆ. ಮಳೆನೀರ ಇಂಗಿಸಿ ನದಿಗೆ ನೀರುಣಿಸುವ ಅನನ್ಯ ಜೀವವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಈ ವನ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಇದನ್ನು 'ಬೇಡಿ ನದಿಕಣಿವೆ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಉದ್ದೇಶಿತ ರೈಲುಮಾರ್ಗ ಈ ಎರಡು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸೀಳಿ ಸಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ!

ಇಲ್ಲಿನ ಸಮುದಾಯದ ಬದುಕಲ್ಲೂ ಅನನ್ಯತೆಯಿದೆ. ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯವನ್ನೇ ನಂಬಿರುವ ರೈತರು ಹಾಗೂ ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿರುವ ಸಿದ್ಧಿ, ಗೌಳಿ, ಕುಣಬಿಗಳಂಥ ವನವಾಸಿಗರು - ಈವರೆಗೂ ಕಾಡೇ ಜೀವಸೆಲೆ. ಬೇಡಿನದಿಗೆ ನೀರೆರೆಯುವ ಇಲ್ಲಿನ ಅಸಂಖ್ಯ ತೊರೆಗಳು, ಇವರ ಬದುಕಿಗೂ ಆಧಾರ. ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತರಿಗಂತೂ ಗಂಗಾವಳಿ ಗಂಗಾನದಿ ಸಮಾನ. ಉದ್ದೇಶಿತ ರೈಲುಮಾರ್ಗವು ಸುಮಾರು ಶ. 80ರಷ್ಟು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲೇ ಸಾಗುವುದರಿಂದ, 727 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಡು ನಾಶವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಾವಿರಾರು ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕಾಡು ಛಿದ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆವಾಸಸ್ಥಾನ ನಾಶವಾದಾಗ ಅವು ದಾಳಿಯಿಡುವುದು ಗದ್ದೆ-ತೋಟಗಳಿಲ್ಲವೇ? ಝರಿಗಳು ಒಣಗಿದರೆ ಕೃಷಿ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತೇ? ಇಂಥ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಲ್ಲದ ಈ ರೈಲುಮಾರ್ಗ ಬೇಕೇ? ಇದು ಸರ್ಕಾರವು ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸರ್ಕಾರವೂ ಇಳಿದುಬಿಟ್ಟಿತ್ತಲ್ಲ!

ಈಗಲೂ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಂತಿಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ನೀಡಬೇಕಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಹಲವು ತಜ್ಞರು, ಪರಿಸರ ಹೋರಾಟಗಾರರು, ಕೇಂದ್ರದ ಮಾಜಿ ಅರಣ್ಯಮಂತ್ರಿ ಜೈರಾಮ್ ರಮೇಶ್ ಅವರಂಥ ಮುಂದಾಳುಗಳು, ಈ ಕುರಿತು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ರೈಲು ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳನ್ನು ಆಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಹಲವು ರೈಲು, ಹೆದ್ದಾರಿ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಭಾರಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ, ಈ ಇವೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಾಗಿ ಸಹೃದಯ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಕೇವಲ ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು

ಮಳೆಗಾಲದ ಅಬ್ಬರ ಇಳಿದ ಮೇಲೆ ಬೇಡಿ ನದಿ ತಡದ ಕಿರುಕಣಿವೆಗಳೆಲ್ಲ ಮೈಕಾಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ

